

Gebiedsanalyse gemeente Overbetuwe

Inventarisatie Landschap:

Beleid, Landschap &
Ontwikkeling

Datum: 07-06-12

Auteurs:

Koen Akkerman &

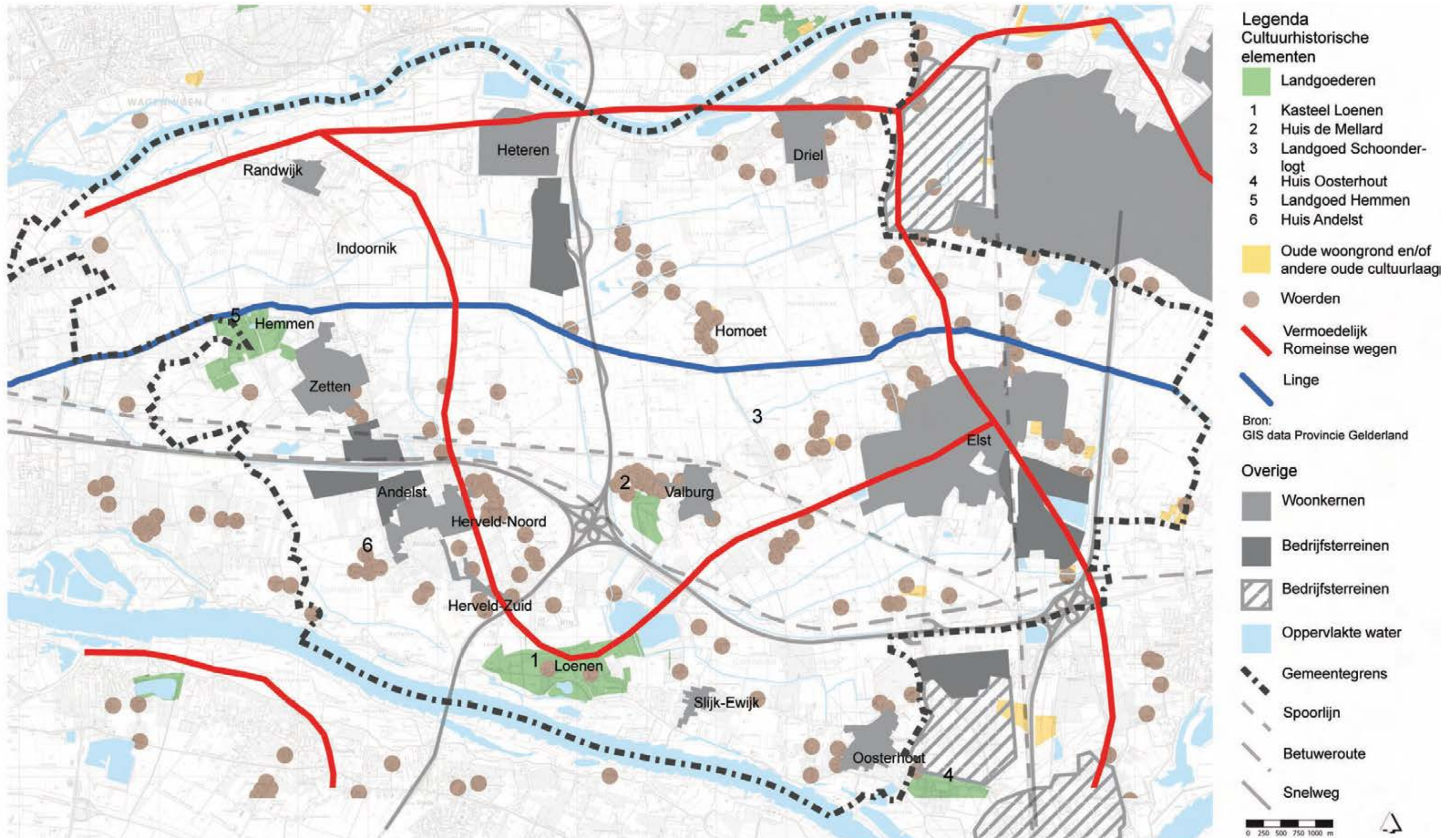
René Keijzer

gemeente **Overbetuwe**

Training & Consultancy
**VAN HALL
LARENSTEIN**
PART OF WAGENINGEN UR

Cultuurhistorie

Landgoederen

Landgoed Hemmen

Landgoed Hemmen bestaat uit een aantal cultuurhistorisch waardevolle elementen. Het landgoed heeft een lang verleden. De oorsprong gaat naar de 12e eeuw terug. OP het landgoed is o.a. een kasteel en een landhuis aanwezig. De kasteelheren van Hemmen woonden eerst in het kasteel en daarna in het landhuis. Het kasteel is tegenwoordig als ruïne op het landgoed. Rondom deze ruïne is nu een park in Engelse landschapsstijl te zien. voor de ecologie is dit landgoed van grote waarden. Er zijn veel verschillende boom, - en struiksoorten te vinden. Er zijn ook veel soorten fauna aanwezig: veel vogelsoorten die in de bossen vertoeven zoals uilen en spechten. Verder zijn er roofvogels en vleermuizen aanwezig. (bron: kerkplein10.nl)

Huis Andelst

Kasteel Andelst was middeleeuws, twee koetshuisjes zijn bewaard gebleven met het toegangshek. De vroeger aanwezige voorburcht en hoofdburcht zijn nog in de ondergrond aanwezig. (bron: kich.nl)

Huis Oosterhout

Kasteel Oosterhout werd in de 14^e eeuw als kasteel Notensteyn gesticht. In 1585 ging het kasteel in vlammen op en werd in 1627 herbouwd. Het kasteel werd vernoemd naar het nabij gelegen dorp Oosterhout. In 1809 brak de waaldijk waardoor het kasteel opnieuw werd verwoest. Het kasteel Oosterhout werd in 1820 herbouwd als Huis Oosterhout. Dit huis is ook verwoest door een dijkdoorbraak. Pas twintig jaar later is het huis iets verder van de rivier af herbouwd als landhuis met een boerderij. (bron: wikipedia)

Landgoed Schoonderlogt

Schoonderlogt is sinds de 17^e eeuw op de betreffende locatie nabij Elst aanwezig. Vroeger was Schoonderlogt een groot landhuis. Het landhuis is afgebroken en in Velp Gld opnieuw opgebouwd. Het landgoed kreeg een belangrijke functie tijdens de tweede wereldoorlog. Na de tweede wereldoorlog is het terrein vooral voor agrarische doeleinde gebruikt. Het poortgebouw wat gebouwd is in 1905 staat er nog. (bron: schoonderlogt.nl; rijksmonumenten.nl)

Huis de Mellard

De Mellard is een van de oudste huizen van het dorp Valburg. In het verleden heeft dit rijksmonument tussen de 15^e en 21^e eeuw veel verschillende eigenaren en functies gehad. (bron: Pauwels.org/mellard)

Landgoed Loenen

Op het landgoed staat een huis wat vanaf 1825 is bewoond door een baronnenfamilie. Sinds 2003 is het landgoed in handen van Staatsbosbeheer. Sinds de late middeleeuwen stond er op de plek van het huis een kasteel dat in 1820 door een dijkdoorbraak volledig is weggespoeld. (bron; Wikipedia)

Woerden

Op de hoger gelegen gronden, de stroomruggen, werden woerden opgeworpen. Woerden zijn terpen waar de mensen zich vestigde. Mensen vestigde zich hier al vanaf voor de jaartelling. De woerden beschermde de woningen en de bewoners tegen overstromingen. Woerden zijn tegenwoordig nog zichtbaar in het landschap. (Bron: Wikipedia)

Romeinse wegen

In de Romeinen en Bataven bevolkte in de eerste vier eeuwen van onze jaartelling het gebied ten zuiden van de Rijn. Het gebied maakte deel uit van het grensgebied van het Romeinse rijk. Door opgravingen uit de Romeinse tijd van infrastructuur, bouwwerken en voorwerpen die in de gemeente zijn gedaan, is achterhaald hoe de Romeinse wegen zouden moeten hebben gelopen. (Bron: spannendegeschiedenis.nl)

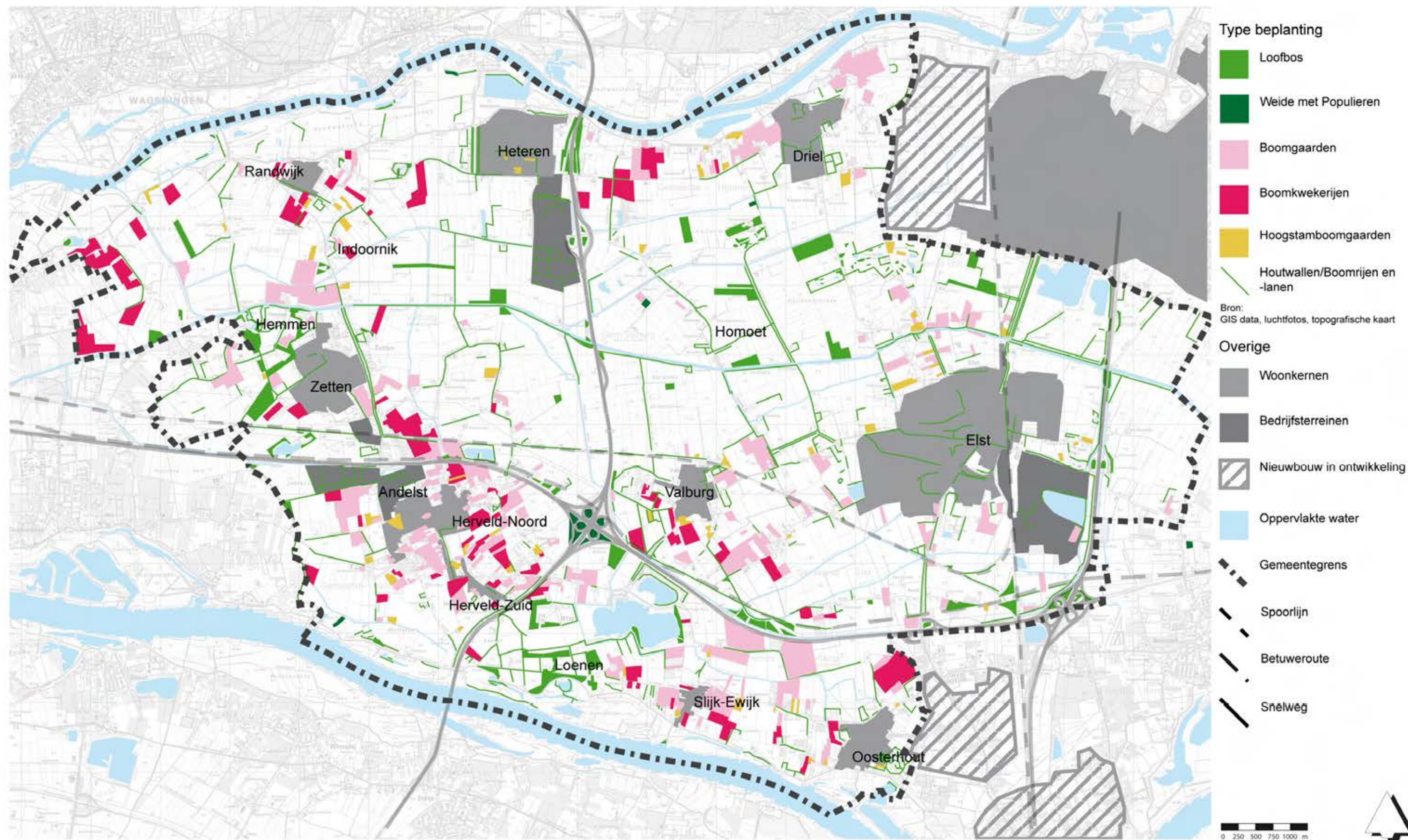
Linge

De Linge is in de gemeente Overbetuwe een kunstmatige rivier. Oorspronkelijk werd de Linge vanuit de Waal bij Tiel gevoed. Door benedenstroomse wateroverlast werd de Linge in 1304 in Tiel afgedamd. Dit probleem werd verholpen door de aanleg van het kanaal van Stenenhoek verholpen. Tegenwoordig wordt de Linge gevoed met water uit het Pannerdensch kanaal. (Bron: Wikipedia)

Afbeelding1: Landgoed Schoonderlogt

Inventarisatie landschapselementen

Loofbos

Er is een beperkte hoeveelheid loofbos in de gemeente aanwezig. De bospercelen die aanwezig zijn hebben een kunstmatig karakter en hebben vanuit ecologisch oogpunt maar weinig waarden. Er bevinden zich wel waardenvolle bossen in de omgeving van Hemmen en Loenen. Deze oude bossen liggen rond de landgoederen die rond de bovengenoemde kernen liggen.

Weide met populieren

Weide met populieren liggen rond het snelwegknooppunt Valburg, A15 en A50. De weidepercelen die worden vol geplant met populieren hebben ecologisch een beperkte waarden.

Boomgaarden en hoogstamgaarden

Boomgaarden zijn kenmerkend voor de Betuwe. In de Betuwe zijn veel boomgaarden aanwezig waar veel soorten fruit wordt geteeld. In de zomer worden er o.a. kersen, peren, pruimen en appels geoogst. Tegenwoordig wordt er bedrijfsmatig fruit geteeld met laagstambomen i.p.v. met hoogstambomen. De hoogstambomen zijn minder praktisch en zijn vanuit economisch opzicht minder voordelig. Als je binnen het grensgebied van Overbetuwe kijkt is te zien dat van de aanwezige boomgaarden maar een klein deel bestaat uit hoogstamgaarden. Ecologisch gezien zijn hoogstambomen waardevoller dan laagstambomen. Hoogstamgaarden zijn moeilijker vogelvrij te houden en hebben meer hout waar fauna zich in kan nesten.

Boomkwekerijen

Naast fruit worden er ook bomen opgekweekt in Overbetuwe. De boomkwekerijen zijn ook typerend voor de Betuwe. De kleigrond die niet te droog is en veel mineralen bevat, schept goede omstandigheden voor het kweken van bomen. Bomen die gekweekt worden zijn Laan en sierbomen, vormbomen en vruchtenbomen. (Bron: Mabo boomkwekerijen)

Houtwallen, bomenrijen en lanen.

Deze landschapselementen zorgen voor de structuren binnen de gemeente. Ze geven een identiteit aan het landschap. Er ontstaan gesloten plekken als er veel lijnelementen op een kleine ruimte bij elkaar liggen. In Overbetuwe is het landschap meer open in de komgronden en de uiterwaarden en meer gesloten op de oeverwallen.

Houtwallen

Houtwallen zijn struiken en bomen die een natuurlijke erfafscheiding vormen. Deze natuurlijke manier van erf afscheiden wordt in Overbetuwe vooral om het woongedeelte van boerderijen gedaan. Verder wordt het op kleine schaal langs landbouwgronden gedaan.

Bomenrij

Een bomenrij is een lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten rij bomen. In Overbetuwe zijn veel bomenrijen aanwezig die als zonnescherm en/of windscherm dienen voor de fruit-, boomgaarden.

Laan

Een laan vormt vaak een verbinding tussen de openbare weg en verderop gelegen boerderijen. Er zijn in Overbetuwe veel lanen langs vooral de erfontsluitingswegen in het landelijk gebied.

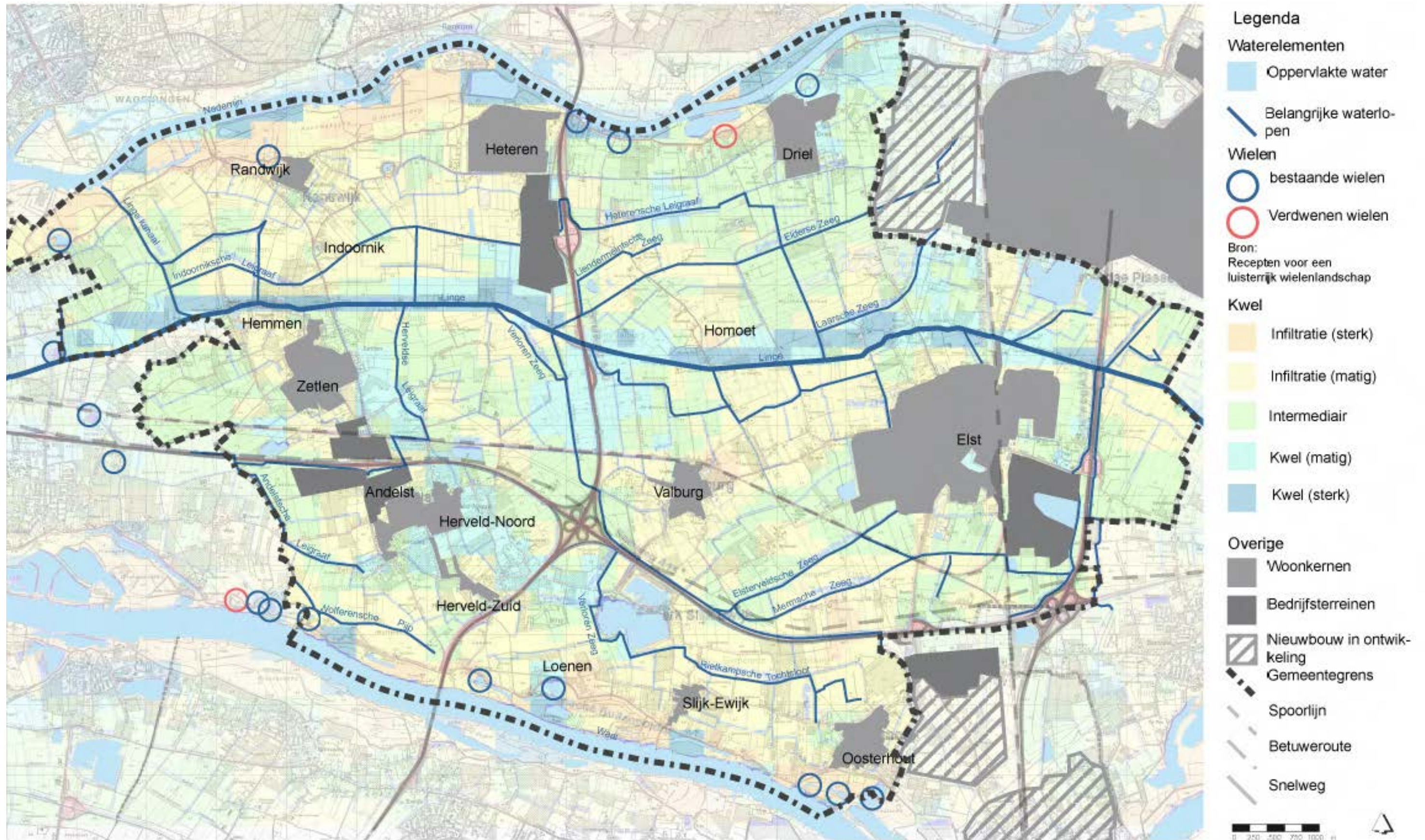

Afbeelding2: Wilgenrij

Afbeelding3: Boomgaard

Water

Grondwater

Het gebied staat onder invloed van regionale systemen. Binnen het regionale systeem is sprake van kwelwater van het Veluwe-Massief. Deze regionale kwel is vanwege zijn kwaliteit waardevol voor landschap en natuur. Daarnaast zijn er lokale hydrologische systemen te onderscheiden zoals de oeverwal-kom-systemen. In de hogere delen komt het hele jaar wegzijging van het oppervlaktewater naar het grondwater voor. Grondwaterwinningen in Arnhem-Zuid en in de omgeving van Hemmen versterken de wegzijging of dragen bij aan het wegvallen van de aanvoer van schone kwel. Het grondwater speelt een belangrijke rol binnen de gemeente Overbetuwe. De ligging van het gebied tussen de rivieren en de grofzandige bodem maakt het gebied gevoelig voor beïnvloeding door rivierwaterstanden. Dit resulteert in kwel in perioden met hoge rivierwaterstanden en wegzijging bij lage rivierwaterstanden in de zomerperiode. Waterpeilen kunnen door deze afhankelijkheid vooral in droge perioden niet altijd worden gehandhaafd. Met name langs de randen van het gebied komt hierdoor periodiek grondwateroverlast voor en moet rekening worden gehouden met een tekort in de zomerperiode waardoor sloten droogvallen. Ondanks het feit dat er aanvoer plaatsvindt vanuit het Pannerdensch kanaal, is peilhandhaving in de zomer moeizaam als gevolg van wegzijging.

Oppervlakte water

In natte perioden wordt het overvloedige water binnendijs via de centraal gelegen Linge afgevoerd in westelijke richting. Vanuit de hogere peilvakken op de oeverwallen van de rivieren wordt water onder vrij verval afgevoerd naar de Linge. Bij drie gemalen wordt het water uitgemalen op de Neder-Rijn, het Amsterdam-Rijnkanaal en de Boven-Merwede. De waterlopen, ten noorden van de Linge, hebben als gevolg van het maaiveldverloop hoofdzakelijk een noordoost – zuidwest gerichte stroomrichting. De waterlopen, ten zuiden van de Linge, hebben als gevolg van het maaiveldverloop hoofdzakelijk een stroomrichting van het zuidoosten naar het noordwesten. Over het algemeen zijn de waterlopen trapeziumvormig en hebben zowel in hun lengte als dwarsprofiel een zeer uniforme structuur. Veel oevers zijn steil. Verschillende waterlichamen hebben een natuurvriendelijk ingerichte oever (o.a. Oude Rijn, Linge, Lingekanaal, Verloren Zeeg). Ten behoeve van de aanleg van onder andere de snelwegen zijn er zandwinplassen gegraven, die van een heel andere schaal en vorm zijn dan de lineaire zegen en de kleine poelen. Naast de grote rivieren wordt het gebied gekenmerkt door diverse geulen, strangen en wielen.

Wielen

Op de waterkaart zijn diverse wielen te zien. Deze wielen zijn veroorzaakt door dijkdoorbraken. Bij het doorbreken van een dijk is de kracht van het water zo groot dat er tot wel 10 meter diepen gaten in het landschap werden geslagen. Het sediment uit dit gat, vaak zand, werd afgezet achter de dijk. De nieuwe dijk werd vanwege het diepe gat in een ring om het wiel heen gelegd.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit van de Linge is over het algemeen matig (laagste ecologische niveau). De norm voor nitraat (2,2 mg N/l) wordt regelmatig flink overschreden. Eén en ander wordt veroorzaakt door riool overstorten in het gebied, door mestgiftten vanuit de landbouw en door de kwaliteit van het ingelaten water uit het Pannerdensch kanaal dat in de meeste gevallen al normoverschrijdend is.

Afbeelding4: Water gang

Afbeelding5: Waterviolier

Ecologie

Natura 2000

De beide uiterwaarden zijn onderdeel van Natura 2000-gebieden: Uiterwaarden Waal en Uiterwaarden Neder-Rijn. Beide uiterwaarden zijn gevarieerd en bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, open water en moerasgebieden. Door de ligging buitendijks zijn het dynamische gebieden, waar natuurlijke landschapsvorming nog plaats vindt. De uiterwaarden zijn van belang voor veel flora en fauna. Dit zijn de grootste aaneengesloten gebieden en dus voor de gemeente erg waardevol voor flora en fauna. Verder zijn de uiterwaarden van belang voor vissen die zich hier voortplanten.

Overige bestaande natuurgebieden

De ecologische waarden in het komgebied zijn door het grotendeels agrarisch gebruik meer versnipperd. Het zijn vooral (kleine) landschapselementen als poelen, singels, bosjes, (polder)watergangen, voedselarme dijken, wegbermen en agrarische graslanden die van belang zijn voor de natuur. Dit gebied is van belang voor soorten van agrarische gronden zoals weidevogels, cultuurvolgers als steenuil en voor watergebonden natuur in en langs de grote hoeveelheid watergangen, zoals de vissoorten grote modderkruiper en bittervoorn. Speciaal zijn de landgoederen Hemmen, Loenen en de Mellard waar in tegenstelling tot de rest van de gemeente, oud bossen en oude bomen voorkomen. Dit is terug te zien in de diersoorten. Er komen soorten voor zoals bosuil en de rosse vleermuis. De diversiteit van de gemeente wordt hiermee vergroot. Door de kwel druk vanaf de stuwwal komt lokaal in het gebied kwelwater aan het oppervlak. Door de overwegend goede kwaliteit van dit grondwater komen op deze plekken bijzondere waarden voor. Hierbij kan gedacht worden aan kwelafhankelijke vegetaties. Door het intensieve landbouwkundige gebruik wordt veel van het kwelwater snel afgevoerd via het netwerk aan watergangen. Hierdoor heeft het gebied in potentie een hoge waarde, maar in de huidige situatie zijn deze vegetaties versnipperd aanwezig. Door de rijkswegen en de spoorlijnen die dwars door de gemeente liggen is de natuur erg versnipperd. Het ontbreken van grote passages maakt het voor kleinere, minder mobiele soorten haast onmogelijk om door het gebied te migreren. Alleen langs de twee rivieren zijn hiervoor goede mogelijkheden. Dit is dan echter alleen geschikt voor soorten van rivier gebonden habitats. Niet-grondgebonden soorten als vogels hebben minder last van deze barrières. (Bron: LOP)

Afbeelding6: Wiel in uiterwaarden

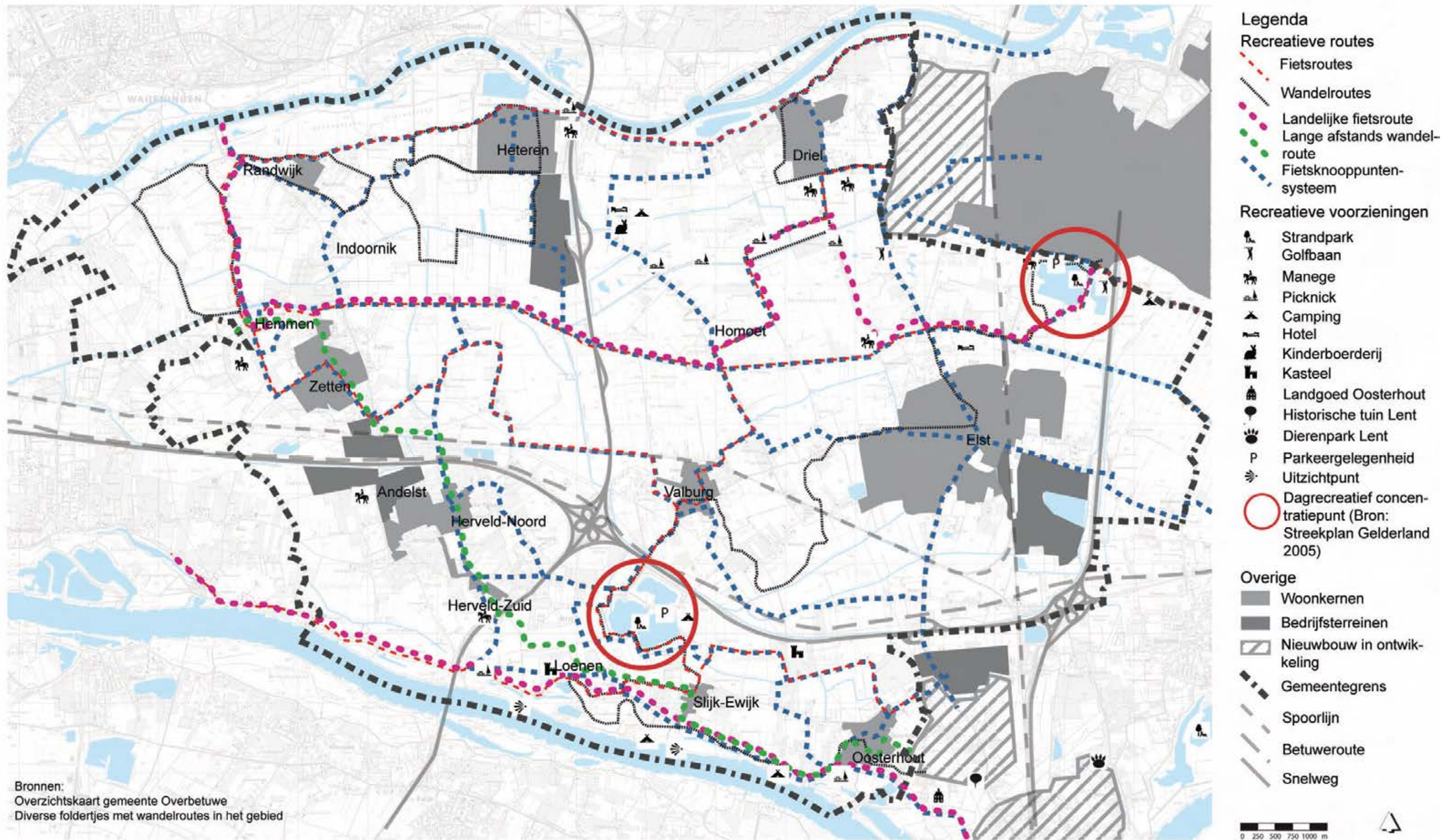

Afbeelding7: Uiterwaarden

Afbeelding8: Natte natuur

Recreatie

Recreatieve Routes

Het afwisselende landschap wat bestaat uit akkerbouw wat varieert van veeteelt tot fruitbomen en uiterwaarden van Rijn en Maas trekt toeristen naar Overbetuwe. Er zijn veel mogelijkheden voor dagrecreatie in Overbetuwe. Er zijn wandel-, - en fietsroutes die zijn opgenomen in een wandel- en fietsnetwerk, dwars door de Betuwe. Deze routes lijden langs picknick plekken en mooie uitzichtpunten aan de Waal. De dijken, met deze uitzichten over de rivier en het oeverwallenlandschap, wordt in (zomerse) weekenden druk bezocht. De uiterwaarden van de Neder-Rijn en de Waal bieden mogelijkheden om te wandelen en struinen door het grasland.

Dagrecreatie

De gemeente Overbetuwe kent een grote verscheidenheid aan recreatieve activiteiten. Op het gebied van dagrecreatie zijn er twee concentratiepunten, het strandpark Slijk-Ewijk en de Rijkerswoerdse plassen. Beide plassen bieden mogelijkheden om actief bezig te zijn rond, op en in het water. Daarnaast zijn er twee golfterreinen en een aantal maneges aanwezig. Als binnen activiteiten zijn er verschillende musea die niet op de kaart zijn weergegeven en twee kastelen die open zijn voor het publiek. Het Park Lingezegen zal ruimte gaan bieden aan water, natuur en landbouw, maar vooral ook voor recreatie voor de inwoners van de omliggende dorpen en steden

Verblijfsrecreatie

De bossen rond de landgoederen Loenen en Hemmen en verschillende campings- en verblijfsrecreatieterreinen zijn trekkers in de regio. Door de gemeente verspreidt liggen een aantal campings dichtbij de natuur, en voor de bezoeker die van meer luxe houdt zijn er twee hotels in het buitengebied, en meerdere hotels in de woonkernen.

Evenementen

Naast de vaste recreatie, zijn er ook recreatieve activiteiten die jaarlijks terugkeren in de vorm van evenementen. De voornaamste activiteiten die voorkomen zijn markten zoals de paardenmarkt in Elst (afbeelding 9), optochten, concerten en festivals. Deze evenementen zorgen voor een grotere stroom aan toeristen en naamsbekendheid van de gemeente Overbetuwe

Afbeelding8: Golf in Overbetuwe

Afbeelding9: Paardenmarkt Elst

Waterbeleid

Kaderrichtlijn Water (en Nationaal bestuursakkoord water)

De Kaderrichtlijn water (KRW) is een Europese richtlijn die ervoor moet zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in 2015 op orde is. Binnen de KRW worden twee soorten doelstellingen onderscheiden: ecologische doelstellingen en chemische doelstellingen. De ecologische doelstellingen worden regionaal vastgesteld. De waterschappen nemen daarbij het voortouw, in nauwe samenwerking met het rijk, de provincies, gemeenten en belangenorganisaties. Op de kaart waterbeleid zijn de onder de KRW vallende wateren aangegeven. Gestreefd wordt naar de aanleg van natuurvriendelijke oevers. In de planperiode tot en met 2015 worden vooral natuurvriendelijke oevers aangelegd in combinatie met de aanleg van waterberging ter voorkoming van wateroverlast (Nationaal bestuursakkoord water, NBW). Ook na 2015 zal de inrichting van natuurvriendelijke oevers een belangrijke maatregel zijn. De oevers worden aangelegd als flauw talud van minimaal 1:5 of als terrastalud. De oevers zijn minimaal 2 meter en maximaal 10 meter breed. Uitgangspunt is dat de aanleg van natuurvriendelijke oevers gecombineerd wordt met ecologisch onderhoud. De verruiming in het watersysteem zorgt ervoor dat er meer watervegetatie kan blijven staan zonder dat de aan- en afvoer van voldoende water wordt belemmerd.

Waalweerde

Waalweerde is interregionaal beleid over het buitendijkse gebied van de rivier de Waal. De Waalweerde heeft als doel om te komen tot een breed gedragen, integraal ruimtelijk investeringsprogramma voor de Waal en haar oevers. Het is gebaseerd op de verbetering van ruimtelijke kwaliteiten in combinatie met rivierveiligheid, natuurontwikkeling en economische groei. De gemeente ligt aan de waal, en is hierdoor betrokken bij dit project.

De Oosterhoutsewaard

De Oosterhoutsewaard is een langgerekte uiterwaarde in de buurt van Nijmegen. Het is een gebied met vele kale graslanden zandstranden en een paar plassen her en der. De Oosterwijksewaard ligt voor een deel in de gemeente Overbetuwe.

Afbeelding10: Natuurvriendelijke oever

Afbeelding11 Watergang in Overbetuwe

Natuurbeleid

Legenda

EHS

- Ecologische verbindingzone
- Natuur
- Verweving

Bron:
GIS-bestanden, Streekplan Gelderland 2005, Beleidskaart ruimtelijke structuur

- Ganzen- en weidevogelgebied

Bron:
Streekplan Gelderland 2005, Beschermingskaart

Ecologische poort

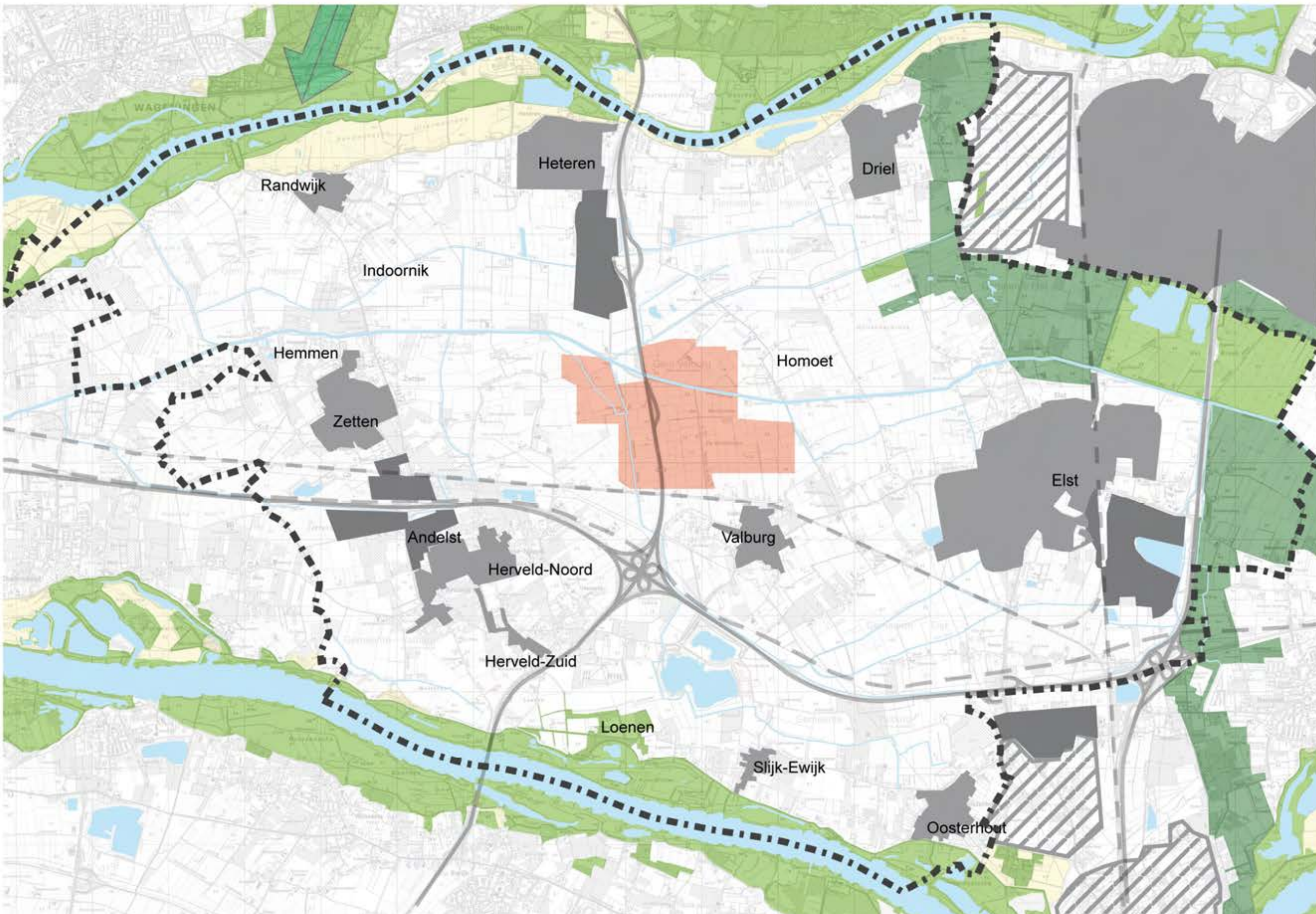

Bron:
Streekplan Gelderland 2005, Beleidskaart ruimtelijke ontwikkeling

Overige

- Woonkernen
- Bedrijfsterreinen
- Nieuwbouw in ontwikkeling
- Oppervlakte water
- Gemeentegrens
- Spoorlijn
- Betuweroute
- Snelweg

0 250 500 750 1000 m

Ecologische verbindingzones

Een ecologische verbindingzone is de verbinding tussen natuur gebieden. Het ontbreken van ecologische verbindingen kan ertoe leiden dat bepaalde natuurgebieden met hun leefgemeenschappen geïsoleerd raken. Omdat er in de gemeente diverse obstakels aanwezig zijn als spoorwegen, snelwegen en regionale wegen is dit dan ook het geval. Op deze natuur beleidskaart is te zien dat men een ecologische verbindingzone van de noordzijde van de gemeente naar de zuidzijde van de gemeente willen realiseren. Zo worden de uiterwaarden van de Waal en van de Rijn beter aan elkaar gekoppeld. Dit zijn dan ook de belangrijkste natuurgebieden die de gemeente Overbetuwe bezit.

Natuur

De natuurgebieden die op deze kaart worden weergegeven zijn aanwezig of worden gerealiseerd. Het gaat op deze beleidskaart over de grotere aaneengesloten gebieden die een natuurlijke en recreatieve functie gaan vervullen. De gebieden die als natuur zijn aangewezen zijn gedeelte van de uiterwaarden van Rijn en Waal en de omgeving van de Rijkervoerdse plassen.

Verweving

Op de kaart zijn verwevingsgebieden weergegeven. Dit zijn gebieden met een dubbele functie. De landbouw is en blijft in deze gebieden belangrijk. Echter hebben deze gebieden een groot neven doel en dat is natuur. Een nadeel van verwevingsgebieden is dat beide functies niet geheel uitgevoerd kunnen worden terwijl beide kanten dat wel graag willen.

Ganzen en weidevogel gebied

Op de natuurbeleidskaart is een ganzen en weidevogel gebied weergegeven. Dit is een gebied waar vogels kunnen broeden en rusten. De ganzen en weidevogels kunnen tijdens het trek, en broedseizoen gebruik maken van deze weidegrond zonder dat ze mogen worden verjaagd.

Ecologische poort

De ecologische poort moet de verbinding met de Veluwe realiseren. Er moet meer migratie plaatsvinden van flora en fauna van de Veluwe naar het rivierengebied en anders om. In Overbetuwe ligt één van de acht ecologische poorten vanuit de Veluwe. Deze ecologische poort bezitten belangrijke landschappelijke en ecologische waarden. De gebieden kenmerken zich door de overgang van hoog naar laag, van droog naar nat, van zand naar klei en van dicht boslandschap naar open rivierenlandschap. Deze grote landschappelijke gradiënt is vanuit de Veluwe naar de uiterwaarde nabij Randwijk in de gemeente Overbetuwe realiseerbaar.

(Bron: develuwemooimijnplek.nl)

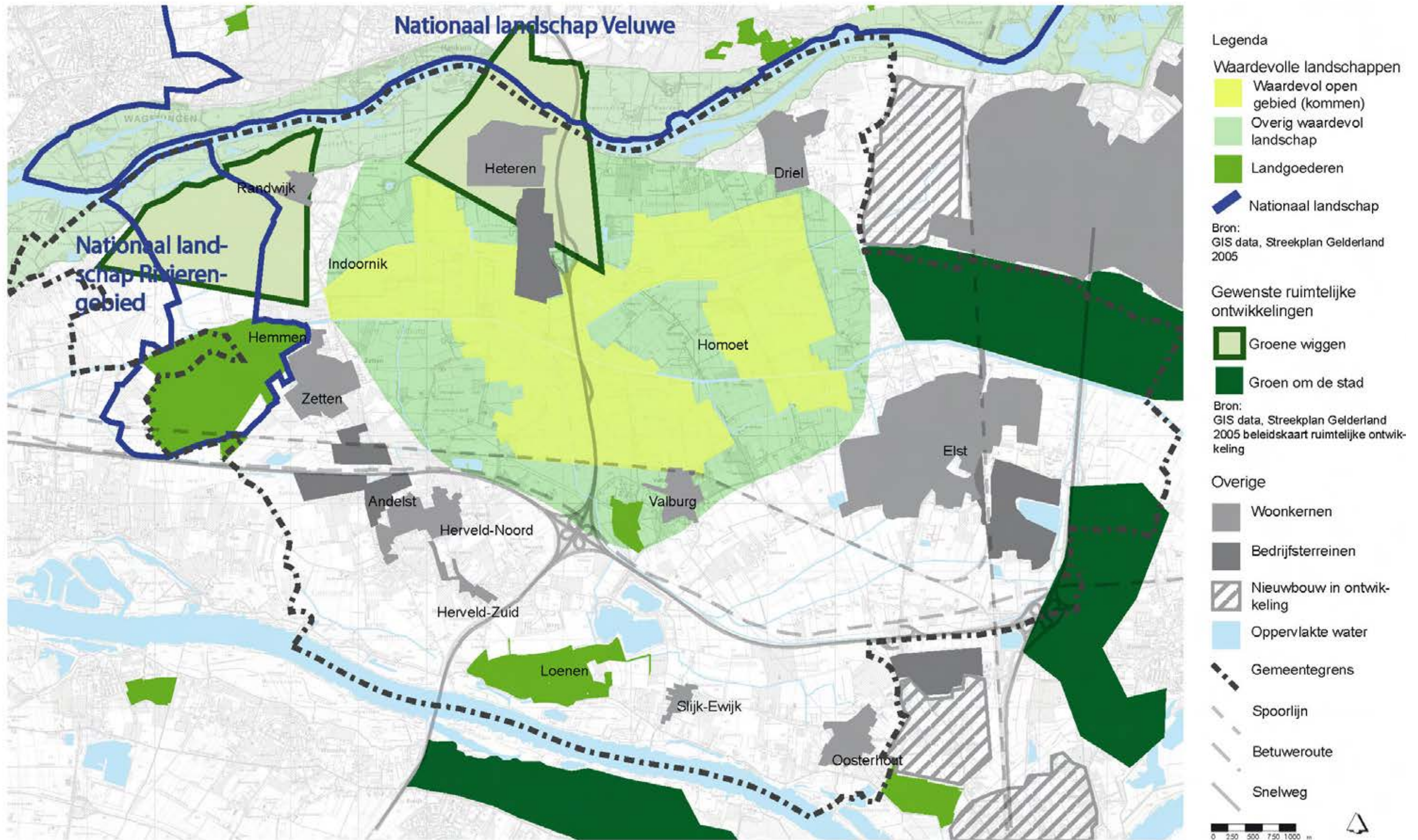

Afbeelding12: Natuur

Afbeelding13: Weidevogel

Landschapsbeleid

Waardevolle landschappen

De gemeente Overbetuwe heeft waardevolle landschappen aangewezen en op kaart gezet om ze te kunnen behouden.

Waardevol open gebied

De openheid is waardevol om te behouden. Het rivierengebied is van oudsher een open gebied. Door het in cultuur brengen van het land is de openheid grotendeels verdwenen of verkleint. Om de resterende vergezichten te behouden is het gebied aangewezen als waardevol open gebied.

Overig waardevol landschap.

Dit gebied ligt nog om de waardevolle openheid heen en completeert het open gebied in Overbetuwe. Deze komgronden zijn waardevol omdat het kenmerkend is voor het rivierengebied. Op steeds meer locaties wordt deze karakteristieke openheid doorkruist door projecten die deze openheid verstoren. In Overbetuwe is het gebied als waardevol aangewezen.

Landgoederen.

In Overbetuwe liggen een aantal landgoederen die landschappelijk waardevol zijn door de aanwezigheid van oude bossen, tuinen, lanen en overige cultuurhistorische elementen.

Groene wiggen

De flanken van het Veluwe massief liggen veel steden en dorpen. Om de verstedelijking tegen te gaan zijn er groene wiggen ingesteld. De groene wiggen liggen tussen de kernen en zijn afhankelijk van de maximale ruimte tussen de kernen. Binnen enkele groene wiggen zijn ook ecologische poorten voorzien, die zorgen voor natuurlijke verbindingen tussen de Veluwe en het landelijk gebied. In Overbetuwe liggen twee groene wiggen die hier als ecologische waarborging fungeren. (bron: Gelderland)

Nationaal Landschap

Het Nationaal Landschap Rivierengebied wordt als een bijzonder stuk van Nederland gezien omdat rivieren grotendeels het uiterlijk bepalen. Bovendien speelde het gebied een grote rol in de bewoningsgeschiedenis van Nederland, bijvoorbeeld omdat het de grens vormde van het Romeinse Rijk. Om deze redenen is het in de Nederlandse Nota Ruimte uit 2005 aangewezen als Nationaal Landschap. (Bron: Wikipedia)

Groen om de stad.

Groen om de stad is een project van de provincie. Met dit project streeft de provincie na om mensen uit de stad mogelijkheden te bieden om dichtbij de stad te kunnen recreëren. Er zijn hier in de regio Arnhem en Nijmegen een aantal locaties voor aangewezen. Een deel van deze gebieden zijn opgenomen in Park Lingezegen.

Afbeelding13: Landgoed Hemmen

Afbeelding14: Park Elst

Regionaal plan

Regionaal landschapspark

In dit gebied liggen een aantal landgoederen. In verhouding met de rest van de gemeente is het landschap veel kleinschaliger en afwisselender. Die kleinschaligheid komt mede door de aanwezigheid van boomgaarden in dit gebied, en de bomenrijen die om deze percelen heen liggen. Verder is het meer gesloten karakter door de aanwezigheid van een aantal landgoederen met bijbehorende bossen en lanen.

Uitvoeringsprojecten limes en realisatie routenetwerk

In de eerste vier eeuwen van onze jaartelling werd het gebied ten zuiden van de Rijn bevolkt door de Romeinen en Bataven. Dat gold ook voor de Overbetuwe. Dit gebied maakte deel uit van de Limes, de grenszone van het Romeinse Rijk die in onze streken de loop van de Rijn volgt. De plek waar nu Elst ligt, was voor de Romeinen heel belangrijk: ze bouwden hier twee grote tempels, dicht bij elkaar.

Ontwikkeling en realisatie park Lingezegen

Als stedelijk uitloopgebied tussen de nieuwe stadsdelen van Arnhem en Nijmegen is door de provincie 'groen om de stad' onderscheiden. Dit is later uitgewerkt als het Park Lingezegen. Park Lingezegen moet voorkomen dat Arnhem en Nijmegen aan elkaar groeien. Met deze ontwikkeling wordt recreatie en leefbaarheid verhoogd. Park Lingezegen is onderverdeeld in een aantal verschillende thema's, zie afbeelding 15. Door het gebied onder te verdelen in thema's wordt het een divers landschapspark wat voor iedereen aantrekkelijk is.

Gebiedsuitwerking meinerwijk/stadsblokken en Waaloevers Noord

Deze gebieden zijn buffers en stukken groen om uit te lopen.

Praktijkexperimenten landschapsversterking

Hierbij wordt ingegaan op ecologie, cultuurhistorie en leefbaarheid van het landschap. Er wordt in de praktijk geëxperimenteerd met de kwaliteit en kostbaarheid van de ontwikkelingen. Vervolgens kan dat over het hele gebied worden uitgevoerd.

Gebiedsuitwerking stad-land overgang

Om de overgang van stad naar land vloeiend te laten verlopen is deze zone toegevoegd. Deze overgangen zijn vanuit Schuytgraaf en vanuit Elst te realiseren.

Praktijk experiment kwaliteit dorpsontwikkeling

Dit experiment vindt plaats in het dorp Valburg. De doelstelling is het Ontwikkelen van de eigenheid en identiteit van het dorp.

Grondgebonden landbouw en veehouderij hebben binnen dit gebied prioriteit

In dit grote open gebied is nog veel landbouw en veehouderij te vinden. Er zijn nog diverse boeren en landbouwers werkzaam.

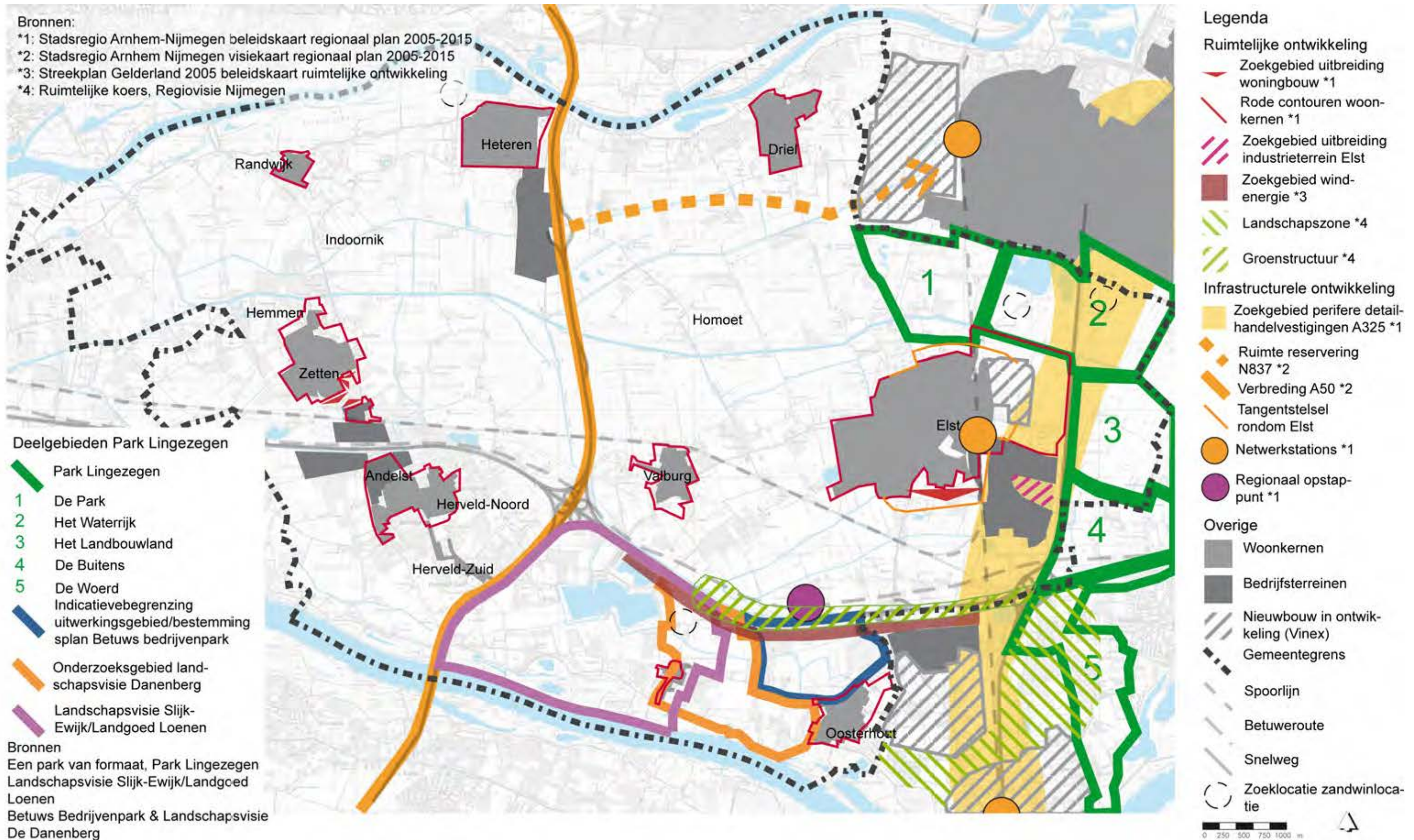

Afbeelding15: Park Lingezegen

Afbeelding16: De Limes

Lokaal beleid en ontwikkelingen

Ruimtelijke ontwikkeling

Ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Overbetuwe worden vooral in het Oostelijke deel gepland. Dit Oostelijk deel waar Elst het centrum van is, is onderdeel van het stedelijk gebied stadsregio Arnhem en Nijmegen. Daarnaast zijn er in het kader van de verstedelijking ontwikkelingen in het kader van park Lingezegen in dit deel van de gemeente. In park Lingezegen is naast het natuur en recreatieplan ook een zoekgebied voor zandwinning aanwezig.

Woningbouw zal voornamelijk plaatsvinden rond Elst. Het zoekgebied hiervoor richt zich in zuidelijke richting. Daarnaast geven de rode lijn om de bestaande kernen de uitbreidingsmogelijkheden aan. In het westelijke deel van de gemeente is er nauwelijks ruimte voor woningbouw. De kernen Randwijk en Heteren hebben helemaal geen uitbreidingsmogelijkheden meer, Zetten en Andelst hebben nog geringe mogelijkheden voor uitbreiding. In het oostelijke deel zijn er naast Elst in Valburg en Oosterhout nog uitbreidingsmogelijkheden. Driel heeft geen uitbreidingsmogelijkheden.

Rond Elst zijn er naast zoeklocaties voor woningbouw veel uitbreidingsplannen. Het bedrijventerrein ten oosten van de woonkern zal worden uitgebreid, Ten noord- oosten is er aan de woonkern een Vinex wijk gepland.

Ten noorden van Oosterhout wordt langs de spoorlijn Tiel-Elst een groenstructuur gecreëerd. In hetzelfde gebied zijn er ook plannen aanwezig om windenergie te gaan genereren. Er zullen hier een paar windturbines worden geplaatst om het stroomnet van groene stroom te voorzien. Het gebied tussen de toekomstige groenstructuur en de kern Oosterhout zal worden ingericht als bedrijvenpark.

Infrastructuur

Op infrastructureel gebied zijn er vooral regionale en nationale plannen. Rijksweg A50 zal in beide richtingen worden uitgebreid. En het openbaar vervoer netwerk zal verder worden uitgebreid en worden geïntensiveerd. Zo komt er een nieuw opstap punt bij Oosterhout, wordt de intensiteit van het openbaar vervoer vanuit Elst vergroot, en wordt er ook in Elst meer reismogelijkheden gecreëerd met behulp van een tangent stelsel.

De N837 die als zoekgebied op de kaart staat, is al aangelegd.

Afbeelding 17: Ruimtelijke ontwikkeling

Afbeelding18: Brug